

MÁRCIUS 15.

„Március idusa mindig gyújtólencse marad“.

**Hatalmas tömeg vett részt a Kossuth-szobor előtti
ünnepélyen.**

(A Délmagyarország munkatársától.) Szeged város polgársága, hiven a régi hagyományokhoz, ebben az évben is méltó módon ünnepelte meg március idusát. Az ünnepelésben résztvett mindenki és erre a napra legalább 1848 szelleme elsimitotta a társadalmi ellentéteket, egyesítette érzésben, gondolatban az embereket.

Az ünnepély a fogadalmi templomban kezdődött délelőtt tíz órakor, ahol Várhelyi József pápai prelátus mondott zenés misét fényes papi segédlettel. Az istentiszteleten megjelent dr. Aigner Károly főispán, dr. Somogyi Szilveszter polgármester vezetésével a város tanácsa, az egyetemi ifjuság, a zászlók alatt felvonult népkörök és társadalmi egyesületek, a vitézi szék vitéz Fegyveres tábornok vezetésével, a helyőrség tisztikara és sok százan a város polgárai közül. A hatalmas tömeg nagyrésze nem is fért be a templom hajójába, kint a Templom-téren várta be a mise végét. A misén a templomi énekhar működtött közre Könyg Péter vezényletével.

Mise után a hatalmas tömeg menetté alakult és a vasutas zenekar kíséretével a Somogyi- és a Kárász-uccán keresztül a Klauzál-térre vonult a Kossuth-szoborhoz. A teret teljesen betöltötte a tömeg.

A Kossuth-szobornál az ünnepélyt a dalárda nyitotta meg, amely Könyg Péter dirigálásával a Himnusz énekelte el. Ezután Földényi László színművész szavalt el bensőséges tüzelt a Talpra magyart.

Dr. Vass Béla egyetemi hallgató az egyetemi ifjuság nevében tartott lelkesítő beszédet. Kijelentette, hogy a magyar ifjuság mindig azt teszi, amit 1848 márciusában tett, ugyanazon a nyomon halad, amelyet a márciusi ifjuság örök időkre kijelölt számára.

A dalárda énekelte el ezután Csomák Elemér karnagy dirigálásával a Hiszekegyet, majd Pál Sándor egyetemi hallgató szavalt. Az ünnepi beszédet dr. Sőreghy Mátyás tartotta. Méltatta 1848 nagy eredményeit, a testvériséget, a nemzeti önállóságot, a sajtószabadságot. 1848 nagy jelentőségét abban látja, hogy akkor tudta meg a nemzet, hogy a zsarnokság, az elnyomás korhadt falai omladoznak az egész világon. Eppen ezért március idusa a magyarság számára mindig gyújtólencse marad, amelyen keresztül 1848 éltető tűzsugara áradnak az utódok felé.

A hatásos ünnepi beszéd után a dalárda Szózatát zárta be az ünnepélyt. Sokáig tartott, amíg a téren összegyűlt hatalmas tömeg a legnagyobb csendben és rendben szétoszlott.

A templomokban.

Az evangélikus templomban kedden este hat órakor ünnepelték meg a március 15-ikét. A zsufolásig megtelt templomban az ünnepség a Himnusszal kezdődött. Táray Károly lelkész imádkozott, Mohay Gábor a Talpra magyart szavalt el. Az ünnepi beszédet Szabó Gábor tábort lelkész mondotta, méltatva a nap jelentőségét. Patay Mária Cserzy Béla hazafias versét szavalt el. Az ünnepi záróbeszédet Muráti György mondotta, el, majd az ünnepély a Szózat elénekzésével ért véget.

Ünnepséggel áldozott a zsidó ifjuság is március 15. emlékének. Délelőtt fél 11 órakor az új zsinagógában istentisztelet volt, amelyen dr. Fränkel rabbi hazafias érzéstől áthatott beszédében fejtegette a nap jelentőségét. A prédikáció előtt és utána a gyermekkoros hazafias dalokat adott elő orgonakisérettel.

A Közponi Társadalmi Kör

is megünnepelte a szabadság évfordulóját hangulatos társasvacsora keretében a Boldogasszony-sugárúti Nyáry-féle vendéglőben. Büchler Jakab elnök üdvözölte a kör tagjait, utána Klement Antal tanár tartott ünnepi beszédet. Beszéde közben érkezett meg dr. Somogyi polgármester, akit éljenzéssel fog-

adtak. Az ünnepi beszéd után kis diákok szavaltak el néhány hazafias költeményt, majd a polgármester tartott beszédet. Kijelentette, hogy az 1848 március idusának ünnepélése ma már nem olyan jelentőségű, mint volt a háború előtt, mert a negyvennyolcas vívmányok, a függetlenség, a nemzeti kormány elve megvalósult. Azért a szabadság ünnepe mégis ünnep marad, mert összeforrt a magyarságnak a jövőbe vetett hitével. Az elvesztett országot azonban nem lehet a mai viszonyok között fegyverrel visszaszerezni. Dönteni kell

A munkásság ünnepe.

(A Délmagyarország munkatársától.) Lélekemelő ünnepség színhelye volt kedden a Munkásotthon, amelynek nagytermét zsufolásig megtöltő munkásság ünnepelte március idusának emlékét. Az ünnepség az Általános Munkás Dalkör énekével kezdődött, amely a Munka dalát adta elő bensőséges átérzéssel Hoffmann Endre karnagy vezénylete mellett. Majd az ősz Pestalics István lépett a színpadra és elszavalt Petőfinék Egy gondolat bánt engemet című versét. Az ünnepi beszédet Czibula Antal mondotta, aki keresetlen, de mély hatást keltő szavakkal Tancsics Mihály életét, küzdelmeit, szenvedéseit ismer-

Trianont, de a magyarságban rejlő jó tulajdonságok kifejtésével és a rossz tulajdonságok kiküszöbölésével. Arra a szabadságra emeli poharát, amelyben minden becsületes, munkás magyar ember megtalálja boldogulását. A polgármester nagyhatású beszéde után dr. Kószó István mondott beszédet.

Sok szülő jelenlétében szép keretek között ünnepelte meg március 15-ikét a Szilléri-sugárúti népiskola. A tanulók szavaltak és hazafias énekeket énekeltek. A megnyitó és bezáró beszédet Fenyvessy Jenő igazgató, az ünnepi beszédet pedig Barabás Jenő tanító tartotta.

A Turul bajtársi szövetség március 15-iki „táborozást” tartott a Tisza nagytermében, ahol mintegy 200-an jelentek meg a fehér asztaloknál. Az ünnepi beszédet Tóth Károly rektor mondotta, Virág Ferenc és Regdon Károly szavaltak. Az egyetemi énekkart Csomák Elemér vezényelte, majd a késői órákig tartó tánc következett.

tette a munkássággal. Tancsics volt a magyar munkásság első harcosa, ő szerkesztette az első munkáslapot, a Munkások Ujságját. Eleven erővel rajzolta meg Czibula annak a korának a képét, amelyben Tancsics élt és megkapóan ecsetelte a sok szenvedést, a hosszú évek börtönét. A közvetlen előadás után percek alatt tapsolták Czibula Antalt. Olejnyik József szavalt el nagyhatást keltően ezután a nép nevében című Petőfi-költeményt. Március idusának bensőséges ünnepét a munkásdalárda munkásdalokkal fejezte be.

Hóviharok és felhőszakadások Olaszországban.

Róma, március 15. Közép- és Északolaszországban heves hóviharok és felhőszakadások dühöngenek. A Firenze mögött levő hegyekben nagy viharok voltak. A Po folyó a

legutóbbi esőzések következtében néhány nap óta ismét árad és egyes helyeken a víz már elöntötte a földeket. Északapuliában ugyan csak hóesés volt.

Megszakadtak a tárgyalások a szegedi építőmunkások és a munkaadók között.

A munkaadók szerint meglassítják az egyetemi építkezések tempóját, ha a munkások 120 filléres órabért követelnek.

(A Délmagyarország munkatársától.) Néhány héttel ezelőtt tárgyalások indultak meg a szegedi építőmunkások és a Szegedi Munkaadók Szövetsége között. Az építőmunkások ugyanis azt a kívánságukat közölték a munkaadókkal, hogy kollektív szerződést kötnének a most folyó évre. Hivatkoztak arra, hogy az egyetemi és a városi építkezések következtében tízévi keserves pangás és munkanélküliség után végre konjunktúrája támadt az építőmunkának. A tíz meddő esztendő alatt a szegedi építőmunkások nagyrésze kénytelen volt kivándorolni, akik itt maradtak, azok teljesen eladósodtak, mert keresetük egészen minimális volt. A mostani kedvező viszonyokat szeretnék felhasználni arra, hogy kárpótlást találjanak súlyos veszteségeikért. Eppen ezért olyan kollektív szerződés tervezetet állítottak össze, amely szerint a speciális építőmunkások makszimális órabére 120 fillér lenne.

A munkások és munkaadók között megindult tárgyalásokon résztvevő Batitz Gyula volt nemzetgyűlési képviselő is, aki közölte a munkaadókkal, hogy a munkások hajlandók rövidebb időre szülő megállapodást is kötni, de az egész évre szóló szerződést csak akkor írják alá, ha a munkaadók megadják a 120 filléres makszimális munkabéreket.

A munkaadók a munkások kívánságát teljesíthetetlennek jelentették ki. A tárgyalások során kijelentették, hogy a 120 filléres órabérek, amelyek halvanszázalékos emelésnek felelnek meg, az építkezési költségeket 8–10 százalékkal drágítanák meg. Hivatkoztak arra, hogy a háború előtt az építőmunkások órabére 60–65 fillér volt, legutóbb pedig 76 fillér. A fővárosban 69–76–80 filléresek az

órabérek. Hivatkoztak arra is, hogy Szegeden az építkezések tulnyomó nagyrésze állami és városi építkezés. Az egyetemi építési bizottság határozata abban az eselben, ha az építkezés során a munkabérek indokolatlanul emelkednének, az építkezés tempóját lassítanák, aminek viszont az lenne a következménye, hogy az egyetemi építkezések több évre elnyúlának. A rövidlejárati megoldásba sem mehetnek bele a munkaadók, mert nekik is egész évre kellett megtenniük ajánlatukat. A munkások kívánságával szemben felajánlottak május elsejéig 80, májustól július elsejéig 84, július elseje utánra pedig 88 filléres órabéreket.

A munkások képviselői ezt az ajánlatot nem fogadták el és így a tárgyalások egyelőre megszakadtak.

A Léner-kvartett újabb sikere Londonban.

London, március 15. A Léner-vonósnégyes nagy sikereket aratott hat estés Beethoven-ciklusával. Az Evening Standard Joachim négyeséhez hasonlítja a Léner négyest, a Westminster Gazette és a Daily Telegraph pedig elragadtatással ír a magyar vonósnégyesről. A londoni zeneakadémia meghívta Léneréket, hogy az intézet tanárai és növendékei előtt tartsanak mintaelőadást Beethoven interpretálásáról. A négyes március hó 27-én tartja bucsuhangversenyét az Albert-hallban. Zichy-Rubidó Iván báró londoni magyar követ és a Portlandi herceg védnöksége alatt az Alexandra-hercegné nevét viselő kórház-alapjára.